

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-10-20 Nr. (4.5-82)-3-4608

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatų patvirtinimo“, 8 punktu, teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos komercijos atašė pareigybės įsteigimo Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Niujorke (Jungtinės Amerikos Valstijos), Lietuvos Respublikos komercijos atašė pareigybės įsteigimo Lietuvos Respublikos ambasadoje Vokietijos Federacinėje Respublikoje ir komercijos atašė pareigybės panaikinimo Lietuvos Respublikos ambasadoje Baltarusijos Respublikoje“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Komercijos atašė pareigybę Jungtinėse Amerikos Valstijose, Niujorke (toliau – JAV, Niujorkas) (naujas komercijos atašė etatas JAV, Niujorke), ir komercijos atašė pareigybę Vokietijos Federacinėje Respublikoje, Berlyne (toliau – Vokietija) (papildomas komercijos atašė etatas Vokietijoje), siūloma įsteigti siekiant įgyvendinti Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ (toliau – Programa), 135.3 papunktyje nurodytą iniciatyvą dėl pajėgios Lietuvos ekonominės diplomatijos, tai yra stiprinti Lietuvos ekonominės diplomatijos pajėgumus Lietuvos verslui aktualiausiose, strategiškai ir geopolitiškai svarbiausiose pasaulio rinkose bei siekiant įgyvendinti Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Programos nuostatų įgyvendinimo planas), 12.3.11 uždavinį: „Koordinuojant su Užsienio reikalų ir kitomis ministerijomis, peržiūrėti specializuoto ekonominio atstovavimo tinklo veiklą (specialieji atašė, VL, IL, KL, MITA atstovai, konsultantai), parengti ir priimti Vyriausybės sprendimą dėl specializuoto ekonominio atstovavimo tinklo plėtros ir jo stiprinimo“.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, įgyvendindama Programos nuostatų įgyvendinimo plano 12.3.11 uždavinį, Lietuvos Respublikos Vyriausybės komisijos – Ekonominės diplomatijos tarybos (toliau – EDT) darbo grupės posėdžiuose, vykusiuose atitinkamai 2021 m. kovo 5 d. ir 2021 m. birželio 3 d., ir EDT posėdyje, vykusiame 2021 m. birželio 25 d., Vyriausybės ir ministerijų atstovams pristatė specializuoto ekonominio atstovavimo tinklo plėtros planus 2021–2024 m. plėsti komercijos atašė tinklą – įsteigti naujus komercijos atašė etatus JAV ir Vokietijoje. Šiose šalyse taip pat planuojama stiprinti ekonominį atstovavimą iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pavaldžių įstaigų – VšĮ „Versli Lietuva“ ir viešosios įstaigos

„Investuok Lietuvoje“ pusės: 2021 m. VšĮ „Versli Lietuva“ įsigijo JAV dviejų sektorių konsultantų (biotechnologijų ir IT sričių), Vokietijoje – trijų sektorių konsultantų (inžinerijos, biotechnologijų ir baldų sričių) paslaugų, o 2022–2024 m. laikotarpiu viešoji įstaiga „Investuok Lietuvoje“ planuoja steigti dvi atstovybes JAV (Rytinėje ir Vakarinėje pakrantėje) ir ten turėti savo atstovus bei stiprinti jau esamą atstovybę Vokietijoje.

Pažymėtina, kad JAV ir Vokietija jau daugelį metų išlieka prioritetinėmis eksporto, investicijų, technologinio bendradarbiavimo ir inovacijų rinkomis. Atsižvelgiant į didelį šių šalių potencialą, ypač aukštos pridėtinės vertės prekių ir paslaugų eksporto, investicijų pritraukimo, technologinio bendradarbiavimo, esamų išteklių – po vieną komercijos atašė JAV ir Vokietijoje nebepakanka augantiems mūsų šalies ekonominiams interesams patenkinti. Naujų papildomų komercijos atašė skyrimas JAV (Niujorke) ir Vokietijoje galėtų prisidėti prie dar didesnių kasmet augančių dvišalio bendradarbiavimo rezultatų bei geresnio Lietuvos žinomumo ir atpažįstamumo šiose rinkose.

Svarbu pažymėti, kad prekybiniai ryšiai tarp Lietuvos ir JAV yra labai intensyvūs, pastovūs ir augantys. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2021 m. sausio–birželio mėn. JAV užėmė 6 vietą pagal prekybos apyvartą tarp 199 Lietuvos prekybos partnerių, 5 – pagal eksportą, 2 – pagal lietuviškos kilmės prekių eksportą ir 12 – pagal importą. 2021 m. sausio–birželio mėn. prekių apyvarta tarp dviejų šalių sudarė 1,62 mlrd. Eur, eksportas į JAV sudarė 1,1 mlrd. Eur (lietuviškos kilmės prekių eksportas siekė 970 mln. Eur), importas – 541,3 mln. Eur. Palyginti su tuo pačiu 2020 m. laikotarpiu, apyvarta padidėjo 2,4 karto, eksportas padidėjo 2,4 karto, o importas padidėjo 2,43 karto. Lietuvos prekybos su JAV balansas buvo teigiamas. 2021 m. sausio–birželio mėn. į JAV daugiausia buvo eksportuota chemijos produktų (485,1 mln. Eur) – 45 proc. viso eksporto į JAV, mineralinių produktų (314,3 mln. Eur) – 29,1 proc., įvairių pramonės dirbinių (89,3 mln. Eur) – 8,3 proc. viso eksporto į JAV. 2020 m. pagal prekybos apyvartą JAV buvo 11 vietoje, pagal eksportą – 8 (pagal lietuviškos kilmės prekių eksportą buvo 6 vietoje), o pagal importą – 19 vietoje. 2020 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas sudarė 1,11 mlrd. eurų ir, palyginti su 2019 m., padidėjo 8,3 proc. Daugiausia eksportuota chemijos pramonės ir jai giminingų pramonės šakų produkcijos (diagnostinių arba laboratorinių reagentų su laikmenomis) (45,1 proc.), mineralinių produktų (lengvųjų alyvų ir preparatų) (21,2 proc.), įvairių pramonės dirbinių (medinių baldų bei jų dalių) (10,5 proc.). Perspektyviausi lietuviškos kilmės prekių eksporto į JAV sektoriai yra šie: chemijos pramonės produktai, mašinos ir įrenginiai, maisto produktai, metalo gamybos pramonės ir tekstilės gaminiai. 2020 m. JAV buvo 12-ta didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 3,2 proc. (347 mln. eurų) viso Lietuvos paslaugų eksporto. 2020 m. iš Lietuvos į JAV daugiausia buvo eksportuota telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų, kitų verslo paslaugų, transporto paslaugų, asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugų, finansinių paslaugų. Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į JAV rinką padidėjo 32 proc. – iki 347 mln. eurų. Pagal tiesioginių užsienio investicijų projektų skaičių per pastaruosius dešimt metų JAV yra daugiausiai Lietuvoje investavusi šalis (88 projektai, investicijų į ilgalaikį turtą: 246,2 mln. eurų). Didžiausi JAV investuotojai Lietuvoje: „DevBridge“, „Thermo Fisher Scientific“, „Western Union“, „Revel Systems“, „Nasdaq“, „EPAM Systems“ ir kt.

Prekybos su Vokietija mastas taip pat kasmet auga. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2021 m. sausio–birželio mėn. Vokietija užėmė 1 vietą pagal prekybos apyvartą tarp 199 Lietuvos prekybos partnerių, 3 – pagal eksportą, 1 – pagal lietuviškos kilmės prekių eksportą ir 1 – pagal importą. 2021 m. sausio–birželio mėn. prekių apyvarta tarp dviejų šalių sudarė 3,5 mlrd. Eur, eksportas į Vokietiją sudarė 1,3 mlrd. Eur (lietuviškos kilmės prekių eksportas siekė 971,4 mln. Eur), importas – 2,2 mlrd. Eur. Palyginti su tuo pačiu 2020 m. laikotarpiu, apyvarta

padidėjo 23,9 proc., eksportas padidėjo 16,4 proc., o importas padidėjo 28,7 proc. 2021 m. sausio–birželio mėn. į Vokietiją daugiausia buvo eksportuota chemijos produktų (170,9 mln. Eur) – 13,2 proc. viso eksporto į Vokietiją, mašinų ir mechaninių įrenginių (167,4 mln. Eur) – 12,9 proc., įvairių pramonės dirbinių (165,8 mln. Eur) – 12,8 proc. viso eksporto į Vokietiją. 2020 m. pagal prekybos apyvartą Vokietija buvo 2 vietoje, pagal eksportą – 3 (pagal lietuviškos kilmės prekių eksportą buvo 1 vietoje), o pagal importą – 2 vietoje. 2020 m. lietuviškos kilmės prekių eksportas sudarė 1,74 mlrd. eurų ir, palyginti su 2019 m., padidėjo 2,8 proc. 2020 m. iš lietuviškos kilmės prekių daugiausia eksportuota baldų (15 proc.), žuvų ir vėžiagyvių (8,8 proc.), medienos ir jos dirbinių (7,3 proc.). Perspektyviausi lietuviškos kilmės prekių eksporto į Vokietiją sektoriai yra šie: chemijos pramonės produktų, maisto produktų, tekstilės gaminių bei mašinų ir įrenginių. 2020 m. Vokietija buvo 1-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 14 proc. (1,6 mlrd. eurų) viso Lietuvos paslaugų eksporto. 2020 m. iš Lietuvos į Vokietiją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų, kitų verslo paslaugų, statybos paslaugų, telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų, kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugų. Vokietija yra 4-a pagal dydį investuotoja Lietuvoje. Vokietijos tiesioginės užsienio investicijos Lietuvoje sudarė 1,39 mlrd. eurų. Tai sudaro 7,23 proc. visų tiesioginių užsienio investicijų Lietuvoje. Didžiausi Vokietijos investuotojai Lietuvoje: „Bayer“, „Lidl“, „DHL“, „Rehau“, „Hella“, „Leesys“, „Mambu“ ir kt.

Komercijos atašė pareigybę Baltarusijos Respublikoje (toliau – Baltarusija) siūloma panaikinti, atsižvelgiant į tai, kad nuo 2020 m. lapkričio 30 d. komercijos atašė Baltarusijoje buvo atšauktas dėl neramumų šalyje ir nuo to laiko komercijos atašė etatas Baltarusijoje nėra realizuojamas. Vertinant toliau besitęsiančią neapibrėžtą situaciją dėl režimo, Europos Sąjungos sankcijas po „Ryanair“ orlaivio priverstinio nutupdymo ir paskesnius režimo veiksmus bei siekiant gauti didžiausią naudą mūsų šalies ūkio plėtrai, stiprinti ekonominį atstovavimą pažangiose demokratinėse valstybėse, siūloma pareigybę Baltarusijoje panaikinti ir vietoj jos įsteigti naują – Vokietijoje.

Nutarimo projekto tikslas – stiprinti atstovavimą Lietuvos Respublikos ekonominiams interesams užsienyje ir optimizuoti komercijos atašė geografinį išsidėstymą.

Teigiamos pasekmės – komercijos atašė pareigybės panaikinimas Baltarusijoje, komercijos atašė pareigybės įsteigimas JAV, Niujorke, bei komercijos atašė pareigybės įsteigimas Vokietijoje padidintų Lietuvos Respublikos komercijos atašė tinklą JAV (iki šiol tebuvo tik vienas komercijos atašė Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Los Andžele (JAV)) ir Vokietijoje (iki šiol buvo tik vienas komercijos atašė Lietuvos Respublikos ambasadoje Vokietijoje), skatintų lietuviškų prekių ir paslaugų eksportą, padėtų pritraukti į Lietuvos ūkį tiesioginių užsienio investicijų, skatintų šalių technologinį bendradarbiavimą ir inovacijas, padėtų spręsti Lietuvos verslui ir įmonėms aktualius klausimus, taip pat prisidėtų aktyviai skatinant atvykstamąjį turizmą.

Priėmus Nutarimo projektą Ekonomikos ir inovacijų ministerijai skirtas didžiausias leidžiamas specialiųjų atašė ir jų pavaduotojų pareigybių skaičius nesikeis.

Lėšos, reikalingos naujoms komercijos atašė pareigybėms finansuoti, kaip tai nurodyta Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatų patvirtinimo“, turi būti padengiamos iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Komercijos atašė pareigybei Vokietijoje finansuoti 2021 m. suplanuota 44 tūkst. eurų, 2022 m. – 154,2 tūkst. eurų (iš jų darbo užmokesčiui 24,9 tūkst. eurų), 2023 m. – 150,2 tūkst. eurų (iš jų darbo užmokesčiui 24,9 tūkst. eurų), 2024 m. – 150,2 tūkst. eurų

(iš jų darbo užmokesčiui 24,9 tūkst. eurų). Komercijos atašė pareigybei JAV, Niujorke finansuoti 2021 m. suplanuota 44 tūkst. eurų, 2022–2024 m. suplanuota po 170 tūkst. eurų (iš jų darbo užmokesčiui po 29,1 tūkst. eurų).

Nutarimo projektas neprieštarauja Programai.

Neigiamų Nutarimo projekto pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nėra notifikuotinas Europos Komisijai.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Nutarimo projektas atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) (Nuoroda: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/f2854bf4f10311eb866fe2e083228059?jfwid=7u4ma52fa>), kitų derinimo su visuomene būdų nenumatoma.

Nutarimo projektas teiktas derinti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, VŠĮ „Versli Lietuva“, viešajai įstaigai „Investuok Lietuvoje“, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai ir viešajai įstaigai „Keliauk Lietuvoje“. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija 2021 m. rugpjūčio 19 d. rašte Nr. (22.29E)3-4955 (toliau – URM raštas) pritarė Lietuvos Respublikos komercijos atašė pareigybių įsteigimui Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Niujorke ir Lietuvos Respublikos ambasadoje Vokietijos Federacinėje Respublikoje, taip pat komercijos atašė pareigybės panaikinimui Lietuvos Respublikos ambasadoje Baltarusijos Respublikoje ir teikė pastabas ir pasiūlymus dėl Nutarimo projekto bei kartu derinamų steigiamų pareigybių aprašymų projektų. Atsižvelgiant į URM rašte nurodytas pastabas, Nutarimo projekte patikslinti diplomatinių atstovybių ir konsulinės įstaigos pavadinimai. Taip pat, atsižvelgiant į Užsienio reikalų ministerijos pastabas dėl komercijos atašė pareigybių aprašymų, iš dalies buvo patikslinti pareigybės aprašymai. Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos papildė VATIS klasifikatorių nauja pavaldumo reikšme „ministrui ir konsulinės įstaigos vadovui“. Taip buvo sudarytos techninės galimybės specialiojo atašė pareigybės aprašyme šias pareigas einančio valstybės tarnautojo pavaldumą nustatyti pagal galiojančius teisės aktus. Kitos URM rašte nurodytos pastabos buvo suderintos darbo tvarka.

Visos kitos Nutarimo derinimo procese dalyvavusios institucijos pastabų ar pasiūlymų nepateikė.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Ekonomikos plėtros departamento (direktorius – Osvaldas Šmitas, tel. 8 699 19 945, el. p. Osvaldas.Smitas@eimin.lt) Eksporto politikos skyriaus (vedėja – Edita Bernatone, tel. 8 659 05 307, el. p. Edita.Bernatone@eimin.lt) vyriausioji specialistė Lina Paulauskaitė-Žoštautienė (tel. 8 638 47 304, el. p. Lina.Paulauskaite-Zostautiene@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.

2. Lietuvos Respublikos komercijos atašė Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Niujorke (Jungtinės Amerikos Valstijos) pareigybės aprašymas, 3 lapai.
3. Lietuvos Respublikos komercijos atašė Lietuvos Respublikos ambasadoje Vokietijos Federacinėje Respublikoje pareigybės aprašymas, 3 lapai.
4. Institucijų raštai, iš viso 3 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministrė

Aušrinė Armonaitė